

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Obdo/12/2018
Identifikačné číslo spisu: 1514202714
Dátum vydania rozhodnutia: 14.02.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Hullová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:1514202714.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu BENCONT INVESTMENTS, s. r. o., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 36 432 105, zastúpeného JUDr. Jozefom Boledovičom, advokátom, so sídlom Úzka 578/4, 900 41 Rovinka, proti žalovanému OTP Banka Slovensko, a.s., so sídlom Štúrova 5, 813 54 Bratislava, IČO: 31 318 916, o zaplatenie zmenkovej sumy 3.884,18 Eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 1CbZm/254/2014, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 1CoZm/14/2017-253 z 28. augusta 2017, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a .

II. Žalobca m á proti žalovanému n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom č. k. 1CoZm/14/2017-253 z 28. augusta 2017 (ďalej aj „rozsudok“) potvrdil rozsudok Okresného súdu Bratislava V č. k. 1CbZm/254/2014-193 z 24. mája 2016 (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „súd prvého stupňa“) a žalovaného zaviazal povinnosťou zaplatiť žalobcovi trovy odvolacieho konania 169,31 Eur.

2. Odvolací súd postupom za aplikácie ust. § 471 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení účinnom od 1. júla 2016 (ďalej aj „CSP“) v spojení s ust. § 214 ods. 2 OSP (chybne bolo uvedené ustanovenie § 214 ods. 1 OSP - poznámka dovolacieho súdu) bez nariadenia pojednávania rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil za stotožnenia sa s jeho odôvodnením v celom rozsahu (§ 219 ods. 1, 2 OSP), keď skonštatoval správnosť dôvodov pre ponechanie zmenkového platobného rozkazu Okresného súdu Bratislava V č. k. 3Zm/95/2014-19 zo dňa 15. mája 2014 (ďalej aj „zmenkový platobný rozkaz“) v platnosti.

3. Odvolací súd poukázal na odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie, z ktorého vyplýva, že predmetom konania je plnenie zo zmenky vystavenej dňa 7. júna 2005 a splatnej dňa 6. augusta 2013. Keďže žalovaný ako osoba zmenkovo zaviazaná (indosant) nezaplatil žalobcovi zmenkovú sumu s

príslušenstvom, žalobca si práva zo zmenky uplatnil proti žalovanému v súvislosti s garančným účinkom indosamentu, ktorý vyplýva z článku I. § 15 ods. 1 zákona zmenkového a šekového č. 191/1950 Zb. (ďalej aj „zákon č. 191/1950 Zb.“ alebo „ZZŠ“) podľa ktorého, ak tu nie je opačná doložka, indosant zodpovedá za prijatie a zaplatenie zmenky. Zákon č. 191/1950 Zb. umožňuje indosantovi svoju zodpovednosť za zaplatenie zmenky vylúčiť tak, že k rubopisu pripíše doložku vylučujúcu jeho zodpovednosť (napr. „bez záväzkov“ alebo „sine obligo“). V danom prípade však žalovaný nevylúčil garančný účinok indosamentu, jeho zodpovednosť je preto daná.

4. Podľa súdu prvej inštancie je zmenka vždy previazaná s určitou kauzou, má funkciu platobnú aj zabezpečovaciu, čo však nič nemení na skutočnosti, že zmenka je abstraktným záväzkom, ktorého majiteľ nie je povinný preukazovať dôvod záväzku, ani výšku pohľadávky a jej dôvod. Zmenka bola predložená jej oprávneným majiteľom, ktorý svoj nárok preukázal nepretržitým radom indosamentov a preukázal splnenie povinností podľa ZZŠ, potrebných na uplatnenie postihu proti indosantovi. S poukazom na ustanovenia § 11, § 14 ods. 1, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, § 43 ods. 1 článku I ZZŠ, súd prvej inštancie prijal záver, že žalobca preukázal nadobudnutie zmenky rubopisom od jej predchádzajúceho majiteľa LICITOR factoring, s.r.o., keďže v súlade s ust. čl. I § 14 ods. 1 ZZŠ s rubopisom na nového majiteľa prechádzajú všetky zmenkové práva, vrátane práva vyplniť blankozmenku. Žalobca ako oprávnený vlastník zmenky doplnil na zmenke dátum, nevylúčiac splatnosť a zmenkovú sumu a listinnými dôkazmi preukázal, že zaslal dlžníkovi výzvu na zaplatenie zmenky, ktorá ostala bez výsledku, a teda mal oprávnenie uplatniť svoj nárok voči indosantovi. Vzhľadom na to, že žalovaný ako indosant opomenul svoj garančný záväzok za zmenku vylúčiť, ďalšie kroky žalobcu boli len oprávneným výkonom jeho veriteľského práva k zmenke. K výške zmenkovej sumy a jej splatnosti súd prvej inštancie uviedol, že predložením rozhodcovského rozsudku, ktorým bola žalobcovi priznaná kauzálna pohľadávka zabezpečená zmenkou, bolo možné zistiť, v akej výške sa nachádza peňažný nárok žalobcu, a teda akú sumu bol oprávnený do zmenky doplniť. Žalobca vyplnil zmenku sumou, ktorá nie je v rozpore s priznanou výškou kauzálnej pohľadávky a splatnosť doplnil v súlade s dohodou o vyplňovacom práve.

5. K otázke prípustnosti kauzálnych námietok podľa článku I. § 17 ods. 1 ZZŠ súd prvej inštancie konštatoval, že ide o prípustnú obranu zmenkového dlžníka, ktorá však závisí od schopnosti dlžníka preukázať vedomé alebo hrubo nedbanlivostné konanie na škodu dlžníka zo strany majiteľa pri jej nadobúdaní. Avšak bol to práve žalovaný, ktorý prvýkrát zmenku indosoval rubopisom bez vylúčenia garančného účinku a následné rubopisy už len kopírovali spôsob prevodu zavedený prvým indosantom. Názor, že vylúčenie zodpovednosti v zmluve o postúpení pohľadávky sa má vzťahovať aj na zmenkové vzťahy, súd prvej inštancie označil za nesprávny.

6. K otázke spotrebiteľskej ochrany, súd prvej inštancie konštatoval, že hoci o spotrebiteľskom charaktere príčinného vzťahu zmenky (kauzy zmenky) nepochybuje, zmenkový záväzok nevznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, ale výlučne ex lege z titulu garančného účinku indosamentu, ktorý žalovaný vyhotovil bez vylúčenia garancie. Keďže žalovaný (banka) sám nie je spotrebiteľom, nemôže sa dovolávať ochrany, ktorú zákonná úprava priznáva len spotrebiteľovi. Predmet sporu preto nemá spotrebiteľský charakter.

7. Vzhľadom na abstraktný charakter zmenky nie je pre zmenkový záväzok žalovaného podstatný obsah zmluvy o postúpení kauzálnej pohľadávky. Žalovaný sa indosovaním zmenky zaručil za jej vymoženie a keďže garančný účinok zmenky doložkou napísanou na zmenke nevylúčil, stal sa indosovaním zmenky nepriamym dlžníkom priamo zo zákona. Podmienky vzniku zodpovednosti za vymoženie zmenky upravuje výlučne len zákon č. 191/1950 Zb. ako osobitný predpis, preto nie je možné garančný účinok indosamentu vylúčiť žiadnou mimozmenkovou dohodou. Týka sa to aj námietky, ktorou žalovaný spochybnil oprávnenie žalobcu požadovať od žalovaného zaplatenie sumy, rovnajúcej sa nominálnej výške kauzálnej pohľadávky, keďže pohľadávku postúpil za odplatu, rovnajúcu sa len časti jej nominálnej hodnoty. Pokiaľ žalovaný tvrdí, že zmenka bola vyplnená nesprávne a v rozpore s dohodou, musí rovnako vedieť, ako mala byť vyplnená správne. Na preukázanie tvrdených skutočností však žalovaný neuviedol žiaden dôkaz, nepreukázal nesprávnosť výšky zmenkovej sumy a nijakým spôsobom

nepreukázal ani neplatnosť zmenky.

8. Len účastník úverovej zmluvy, t. j. priamy dlžník je oprávnený vzniesť námietku premlčania úverovej pohľadávky, keďže sa jedná o námietku vyplývajúcu z mimozmenkového vzťahu. Takáto námietka žalovaného je v zmysle článku I. § 17 zákona č. 191/1950 Zb. neprípustná, keďže nie je založená na jej vlastnom vzťahu k žalobcovi ako majiteľovi zmenky. Právo vyplniť blankozmenku nepatrí k majetkovým právam, je prejavom výkonu vlastníckeho práva. V tejto súvislosti súd prvej inštancie poukázal na abstraktný charakter zmenky a jej nezávislosť od príčinného vzťahu, pre ktorý by nemohla byť námietka premlčania kauzálnej pohľadávky úspešná ani v prípade, ak by ju vzniesol priamy dlžník zo zmenky. Premlčaním pohľadávka nezaniká, preto ani prípadné uplynutie premlčacej doby nebránilo žalobcovi doplniť do blankozmenky kauzálnu pohľadávku. Námietka premlčania by bola právne významná len v konaní, v ktorom by sa žalobca domáhal zaplatenia kauzálnej pohľadávky. Za dôvodnú nepovažoval súd prvej inštancie ani námietku, že žalobca na základe zmluvy o postúpení pohľadávky nemohol vstúpiť do všetkých práv majiteľa zmenky, nakoľko nepreukázal, že mu dlžník z úverového vzťahu bol povinný plniť. Žalobca vstúpil do všetkých práv majiteľa zmenky nie na základe zmluvy o postúpení pohľadávky, ale tým, že na neho bola zmenka rubopisom prevedená. Povinnosť dlžníka poskytnúť žalobcovi plnenie z úverovej zmluvy žalobca preukázal zmluvami o postúpení pohľadávok a rozhodnutím Stáleho rozhodcovského súdu Slovenskej bankovej asociácie, ktorý dňa 5. októbra 2009 vydal rozhodcovský rozsudok sp. zn. II/2009-1828 (voči dlžníkovi E. F., vystaviteľovi zmenky), ktorý nadobudol dňa 18. novembra 2009 právoplatnosť a dňa 21. novembra 2009 vykonateľnosť voči dlžníkovi v prospech žalobcu. Do dnešného dňa však nedošlo k uspokojeniu pohľadávky žalobcu ani formou exekúcie.

9. K námietke žalovaného, že žalobca stratil práva zo zmenky tým, že nepreukázal predloženie zmenky dlžníkovi na platenie, súd prvej inštancie poukázal na to, že zmenku splatnú v určitý deň musí podľa článku I. § 38 ods. 1 ZZŠ majiteľ predložiť na platenie v platobný deň alebo v jeden z dvoch nasledujúcich pracovných dní. V tomto prípade bola zmenka v súlade s článkom I. § 4 v spojení s § 77 ods. 2 ZZŠ splatná v pobočke OTP Banky Slovensko a. s., Ul. Zeleného stromu 10, Rožňava. Na tomto mieste bola aj prezentovaná, čo žalobca preukázal notárskou zápisnicou. Žalobca nemal povinnosť zmenku znovu predkladať na platenie dlžníkovi, pretože už len tým, že zmenku umiestnenec (domiciliát) po predložení nepreplatil, čo sa považuje za odmietnutie platenia riadne predloženej zmenky, vznikli žalobcovi postihové práva. Zmenka bola vystavená s doložkou „bez protestu“, ktorá tým, že ju napísal vystaviteľ, platí aj proti nepriamym dlžníkom. Povinnosť preukázať, že lehoty neboli dodržané, musí v zmysle článku I. § 46 ods. 2 zákona č. 191/1950 Zb. ten, kto sa toho proti majiteľovi dovoľáva. V tomto prípade je to žalovaný, ktorého zaťažuje dôkazné bremeno. Žalobca prvopisom zmenky svoje zmenkové práva preukázal, preto súd prvej inštancie vydaním zmenkového platobného rozkazu rozhodol o jeho návrhu. Keďže podaním námietok sa zmenkový platobný rozkaz nezrušil, súd v ďalšom konaní skúmal už len to, či obrana žalovaného, vyjadrená v námietkach, je dôvodná a či ním tvrdené a preukázané skutočnosti spôsobili úplný alebo čiastočný zánik povinnosti poskytnúť žalobcovi plnenie zo zmenky. Podľa záveru súdu prvej inštancie vykonaným dokazovaním sa nepreukázalo, že by žalovaný za zaplatenie zmenky nezodpovedal a ani to, že by zmeškaním lehoty na predloženie zmenky žalobca stratil voči nemu právo zo zmenky.

10. Podľa súdu prvej inštancie zákon č. 191/1950 Zb. je osobitným právnym predpisom, ktorý v rozsahu v ňom obsiahnutej právnej úpravy má prednosť pred všeobecnou právnou úpravou. Pokiaľ teda žalovaný namieta vedomé konanie žalobcu pri nadobúdaní zmenky na škodu žalovaného s tým, že by takému konaniu so zlým úmyslom nemala byť poskytnutá súdna ochrana za aplikácie ust. § 265 Obchodného zákonníka (konanie v rozpore s poctivým obchodným stykom) či ust. § 3 Občianskeho zákonníka (konanie v rozpore s dobrými mravmi), tak súd prvej inštancie uviedol, že zmenkové vzťahy je možné posúdiť podľa všeobecnej právnej úpravy len, ak nie sú riešené v zákone č. 191/1950 Zb. Touto všeobecnou úpravou je vo vzťahu k ZZŠ Občiansky zákonník. Ochrana dlžníka v rovine podanej námietky žalovaného je však komplexne riešená v ust. čl. I § 17 ods. 1 ZZŠ, preto súd prvej inštancie nevidel dôvod pre aplikáciu ust. § 3 Občianskeho zákonníka, a ani ust. § 265 Obchodného zákonníka, ktorý na daný prípad zmenkovej zodpovednosti indosanta nedopadá.

11. Na základe uvedených skutočností súd prvej inštancie nemohol akceptovať námietky žalovaného a

preto zmenkový platobný rozkaz ponechal v platnosti. O trovách námietkového konania rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení účinnom do 30. júna 2016 (ďalej aj „OSP“) a zásady úspechu v konaní.

12. Návrhu žalovaného na vyslovenie prípustnosti dovolania podľa ust. § 238 ods. 3 OSP odvolací súd nevyhovel, keďže dospel k záveru, že nepredstavuje riešenie závažných právnych otázok, ktoré doposiaľ neboli judikatúrou riešené. Prvý dôvod na vyslovenie prípustnosti dovolania, teda prípustnosť kauzálnych námietok podľa ust. čl. I § 17 ZZŠ odvolací súd označil za otázku skutkovú, ale nie právnu. Právne otázky uvedené v odvolaní pod písmenami b/ a c/ označil za také, ktoré boli v prvoinštančnom rozhodnutí odôvodnené riadne a postačujúco a pod písm. d/, e/, tiež c/ za nesúvisiace s predmetom sporu, ktorý nemá spotrebiteľský charakter.

13. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, ktorým sa domáhal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „Najvyšší súd SR“ alebo „najvyšší súd“) napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ako aj ním potvrdený rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, aby v konečnom dôsledku došlo k zrušeniu zmenkového platobného rozkazu Okresného súdu Bratislava V č. k. 3Zm 95/2014-19 z 15. mája 2014 v celom rozsahu. Podanie dovolania žalovaný odôvodnil s poukazom na ustanovenie § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

14. Žalovaný namietal, že odvolací súd nepripustil kauzálne námietky dovolateľa pre údajné nepreukázanie vedomého konania žalobcu na škodu dovolateľa. Za nesprávny označil záver odvolacieho súdu, že žalobca preukázal „dobromyseľnosť“, keď sa pokúsil vymôcť pohľadávky od pôvodných dlžníkov, skutočnosť ktorá - podľa záveru odvolacieho súdu - svedčí o nevedomosti žalobcu, že zmenky si môže uplatniť proti finančne schopnému indosantovi. Dovolateľ označil tento záver za nesprávny tvrdiac, že pokiaľ odvolací súd sám skonštatoval, že žalobca nepoznal obsah zmenky, tak sa pri jej nadobudnutí dopustil hrubej nedbanlivosti. Poukázal pri tom na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 12. mája 2010 sp. zn. 5MOBdo 4/2009. Dovolateľ vyslovil názor, že odvolací súd nesprávne právne posúdil vedomé konanie žalobcu na škodu žalovaného. Dovolateľ poukázal na rozhodovaciu prax najvyššieho súdu, konkrétne jeho rozhodnutia vydané pod sp. zn. 2Obo/87/2009, 2Obo/17/2009 z ktorých vyplýva, že vyvodíť záver, že majiteľ zmenky konal pri jej nadobúdaní vedome na škodu dlžníka, je možné len z nepriamych dôkazov. Ďalej poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 29Cdo 799/2011, v ktorom sa najvyšší súd zaoberal okolnosťami, za existencie ktorých je daný predpoklad vedomého nadobudnutia na škodu dlžníka. Výtýkal súdu prvej inštancie, že dôkazy vyhodnotil izolovane, formálne a nie aj v hlbšom kontexte, pričom odvolací súd závery súdu prvej inštancie len automaticky schválil a prebral. Z vykonaných dôkazov dostatočne vyplýva, že žalobca sa dopustil pri nadobúdaní zmenky vedomého konania na škodu žalovaného v zmysle ust. čl. I § 17 ZZŠ. Z tohto dôvodu je toho názoru, že kauzálne námietky sú prípustné. Odvolaciemu súdu ďalej výtýkal, že žiadnym spôsobom nezohľadnil tvrdenia žalovaného v odvolaní, podľa ktorých zmenka uplatnená žalobcom voči žalovanému nemá žiadnu kauzu, keďže žalobca si prostredníctvom zmenky uplatňuje voči žalovanému právo na kompenzáciu nevyhľaditeľnosti pohľadávok voči úverovým dlžníkom žalovaného, hoci takéto právo voči žalovanému nemá.

15. Vedomé konanie na škodu dlžníka sa podľa dovolateľa posudzuje podľa ust. čl. I § 17 ZZŠ z hľadiska subjektívneho vzťahu nadobúdateľa zmenky k prevodu zmenky v čase jej nadobudnutia a šikanóznym výkonom práva v zmysle § 3 Občianskeho zákonníka sa posudzuje z hľadiska objektívnej spoločenskej prijateľnosti takéhoto konania, t. j. z hľadiska objektívnych celospoločenských hodnôt. Ustanovenie čl. I § 17 ZZŠ predstavuje dodatočný prostriedok ochrany pred nepoctivým nadobúdateľom zmenky, ktorý pôsobí popri § 3 Občianskeho zákonníka nad jeho rámec, a nie namiesto neho. Výklad súdov, ktorý vylučuje mimoprávne pravidlá správania, zakotvené vo všeobecnom predpise len preto, že zmenkový zákon obsahuje iné prostriedky obrany v ust. čl. I § 17, je formalistický a nesprávny. Nesprávnosť právneho názoru vo veci konajúcich súdov odvolateľ preukazoval odkazom na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 1735/07, sp. zn. III. ÚS 72/2010, sp. zn. III. ÚS 341/07, uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 26. januára 2011 sp. zn. 10Bdo

59/2010, nález Ústavného súdu Českej republiky z 18. júla 2013 sp. zn. IV ÚS 457/10 a tiež rozsudok Vrchního soudu v Praze z 29. apríla 2013 sp. zn. 9Cmo 122/2013.

16. Odvolací súd vo svojom rozhodnutí, podľa dovolateľa, ignoroval názor najvyššieho súdu, vyjadrený v rozhodnutiach sp. zn. 2Obo/87/2009 a sp. zn. 2Obo/17/2009 a nevenoval zvýšenú pozornosť námietkam žalovaného v rozsahu konania žalobcu v rozpore s poctivým obchodným stykom a šikanóznym výkonom práva. Zároveň uviedol, že legitímne očakával od odvolacieho súdu, že posúdi nesprávny záver súdu prvej inštancie, podľa ktorého na zmenkovo-právny vzťah nemožno aplikovať ustanovenie § 3 Občianskeho zákonníka ako lex generalis, keďže zmenkový zákon ako lex specialis obsahuje už v ustanovení čl. I § 17 ZZŠ limitovanú reguláciu zneužitia práva, ktorá podľa súdu prvej inštancie vylučuje aplikáciu ustanovenia § 3 Občianskeho zákonníka.

17. Žalovaný namietal aj skutočnosť, že odvolací súd namiesto toho, aby sa vysporiadal s právnym názorom najvyššieho súdu v zrušujúcom uznesení sp. zn. 2Obo/19/2014 ohľadne nutnosti posúdenia zmenky ako neplatnej, nakoľko v konaní uplatnená zmenka je zmenkou spotrebiteľskou, sa iba stotožnil s rozsudkom súdu prvej inštancie v konštatovaní, že účastníkom tohto sporu nie je spotrebiteľ. Konajúce súdy sa vo svojich rozhodnutiach zjavne vôbec spotrebiteľskou zmluvou nezaoberali. Dovolateľ poukázal aj na ďalšie rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v identickom spore sp. zn. 1Obo/4/2013 zo 16. apríla 2014. Zdôraznil, že najvyšší súd v tomto rozhodnutí už poukázal na skutočnosť, že súdy sa v danom (identickom) prípade boli ex offio povinné zaoberať platnosťou zmenky ako zmenky „spotrebiteľskej“. Z tohto pohľadu bolo potrebné, aby súd skúmal, či dohoda o vyplňovacom práve k zmenke, uzavretá medzi žalovaným ako zmenkovým veriteľom a vystaviteľom zmenky ako zmenkovým dlžníkom (a spotrebiteľom súčasne), je dostatočne zrozumiteľná a platná (§ 39 Obč. zák.), a to bez ohľadu na to, či uvedené žalovaný namietal a bez ohľadu na koncentračnú zásadu. Ďalej mal súd skúmať, či formulár dohody o vyplňovacom práve k zmenke, predložený spotrebiteľovi, dostatočne chráni práva spotrebiteľa.

18. Dovolateľ zároveň uviedol, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu považuje za nezákonný a nepreskúmateľný podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, keď ignoruje závery spoločného stanoviska občianskoprávneho a obchodnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 20. októbra 2015 č. R 93/2015 a závery z nálezu Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. IV. ÚS 457/2010. Dovolateľ konštatoval, že v stanovisku sa síce uvádza, že žalovaný by mal byť spotrebiteľ, avšak stanovisko nevylučuje, že základné princípy v ňom obsiahnuté vylučujú jeho aplikáciu na iný subjekt v pozícii žalovaného ako spotrebiteľa.

19. Žalobca vo vyjadrení k dovolaniu žalovaného navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovaného odmietol, pretože dovolanie nie je prípustné. Podľa žalobcu, odvolací súd umožnil žalovanému realizáciu jemu patriacich procesných práv v takej miere, že nedošlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Uznesenia najvyššieho súdu uvádzané žalovaným nepredstavujú ustálenú rozhodovaciu prax s odkazom na uznesenie Najvyššieho súdu SR zo 6. marca 2017, sp. zn. 3Cdo 6/2017. Pozornosť upriamil aj na to, že žalovaný po doručení rozhodnutia odvolacieho súdu žalovanú sumu uhradil, konaním ktorým de facto uznal súdom priznaný nárok žalobcu a nepodal ani návrh na odklad vykonateľnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia.

20. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „Najvyšší súd SR“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala včas strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v súlade s ust. § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné (§ 447 písm. c/ CSP) a pretože dovolací dôvod nie je vymedzený spôsobom uvedeným v § 432 ods. 1 a 2 CSP (§ 447 písm. f/ CSP).

21. Podľa ust. § 419 CSP, proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

22. Podľa ust. § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu,

ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

23. Podľa ust. § 432 ods. 1, 2 CSP, dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

24. Podľa ust. § 434 CSP, dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

25. Podľa ust. § 440 CSP, dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný.

26. Podľa ust. § 447 písm. c/ a písm. f/ CSP, dovolací súd odmietne dovolanie, ak smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné alebo ak nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 CSP.

27. Z vyššie citovaných zákonných ustanovení je zrejmé, že na to, aby sa dovolací súd mohol zaoberať vecným prejednaním dovolania, musia byť splnené podmienky prípustnosti dovolania vyplývajúce z ust. § 420 alebo § 421 CSP a tiež podmienky dovolacieho konania, t. j. aby (okrem iného) dovolanie bolo odôvodnené dovolacími dôvodmi, aby išlo o prípustné dovolacie dôvody a aby tieto dôvody boli vymedzené spôsobom uvedeným v ust. § 431 až § 435 CSP.

28. V prejednávanej právnej veci dovolateľ prípustnosť dovolania v podanom dovolaní založil na ust. § 421 ods. 1 písm. a/ CSP.

29. Pokiaľ ide o pojem „ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu“ dovolací súd poukazuje na rozhodnutia NS SR sp. zn. 3Cdo/6/2017 zo 6. marca 2017, sp. zn. 3Cdo/107/2017 z 11. októbra 2017 a sp. zn. 6Cdo 21/2017 z 27. apríla 2017, z ktorých vyplýva, že „ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu“ je vyjadrená predovšetkým v stanoviskách alebo rozhodnutiach najvyššieho súdu, ktoré sú ako judikáty publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Do tohto pojmu však možno zaradiť aj prax vyjadrenú opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu alebo dokonca aj jednotlivito v doposiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutie najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a vecne na ne nadviazali. Požiadavka, aby sa na určitú právnu otázku pri opakovaní v rovnakých podmienkach dala rovnaká odpoveď je zároveň aj neodmysliteľnou súčasťou princípu právnej istoty (napríklad I. ÚS 87/93, PL. ÚS 16/95 a II. ÚS 80/99).

30. Dovolateľ v dovolaní predovšetkým poukázal na dve zrušujúce uznesenia vydané najvyšším súdom v identickej veci a to pod sp. zn. 1Obdo/4/2013 zo 16. apríla 2014 a sp. zn. 2Obdo/19/2014 z 29. októbra 2015. K uvedenému dovolací súd uvádza, že z odôvodnenia uvedených uznesení je zrejmé, že najvyšší súd rozhodnutia odvolacieho súdu zrušil z procesných dôvodov, konkrétne pre nedostatok ich odôvodnenia, v dôsledku čoho označil rozhodnutia za arbitrárne. Preto nemožno dospieť k záveru, že by odvolací súd v rozhodovanej veci postupoval v rozpore s názorom, ktorý vyslovil najvyšší súd v uvedených uzneseniach. Za nezodpovedajúce skutočnosti považuje dovolací súd aj tvrdenie žalovaného, že najvyšší súd v uznesení vydanom pod sp. zn. 2Obdo/19/2014 vyslovil právny záver týkajúci sa hmotného práva ohľadom charakteru zmienek indosovaných žalovaným. V uvedenom rozhodnutí najvyšší súd nad rámec dôvodov pre zrušenie rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach (nedostatok odôvodnenia dovolaním napadnutého rozsudku) uviedol iba svoj názor, že sa mu z obsahu javí, že môže ísť o spotrebiteľskú zmenku. Najvyšší súd SR v danom rozhodnutí však neuviedol právny záver, že sa jedná o spotrebiteľskú zmenku (z akých dôvodov) a aké to vyvoláva právne následky. Uvedené rozhodnutia, na ktoré poukázal dovolateľ v dovolaní, preto nemožno považovať za rozhodnutia

predstavujúce ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu čo do merita veci, od ktorej sa mal odvolací súd v posudzovanom prípade odkloniť pri (vy)riešení konkrétnej právnej otázky.

31. Podľa názoru dovolateľa sa odvolací súd pri právnom posudzovaní veci odklonil aj od právneho názoru Najvyššieho súdu Českej republiky, vysloveného v rozsudku sp. zn. 29Cdo 799/2011 z 29. apríla 2013, právneho názoru Vrchního soudu v Praze, vysloveného v rozsudku z 29. apríla 2013 sp. zn. 9Cmo 122/2013, a tiež právneho názoru, vysloveného v náleze Ústavného súdu Českej republiky z 18. júla 2013 sp. zn. IV. ÚS 457/10. K uvedenému dovolací súd uvádza, že podľa ust. § 421 ods. 1 písm. a/ CSP je relevantný (iba) odklon od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Navyiac v týchto prípadoch ide o rozhodnutia súdov cudzieho štátu, ktoré nie sú pre súdy Slovenskej republiky právne záväzné. Rovnako to platí aj v prípade nálezov Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 1735/07, sp. zn. III. ÚS 72/2010, sp. zn. III. ÚS 341/07, na ktoré dovolateľ poukazoval, nakoľko tieto rozhodnutia nie sú v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ CSP rozhodnutiami dovolacieho súdu.

32. Dovolateľ vyvodzuje ďalej prípustnosť svojho dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ CSP z toho, že odvolací súd ignoroval zjednocujúce stanovisko občianskoprávneho kolégia a obchodnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 20. októbra 2015, publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu SR a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 8/2015. Dovolací súd upriamuje pozornosť na to, že výsledok posúdenia prípustnosti dovolania je podmienený tým, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá bola rozhodujúca pre samotné rozhodnutie a jeho výrok. Z obsahu spoločného stanoviska, na ktoré žalovaný v dovolaní poukazuje, nepochybne vyplýva, že sa týka postupu súdov vo veciach návrhov s uplatneným právom zo zmenky vo vzťahu k ochrane spotrebiteľa. Je pravdou, že stanovisko sa zaoberá aj otázkou možnosti súdu hodnotiť napríklad obsah spotrebiteľskej zmluvy, platnosť samotnej zmenky pri vymáhaní dlžnej sumy z indosovanej zmenky a následkami rigidnej aplikácie článku I § 17 ZZŠ, avšak - ako vyplýva z jeho obsahu - len v súvislosti s právnou ochranou prináležiacou spotrebiteľovi. Taktiež nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. IV. ÚS 457/10, na ktorý stanovisko odkazuje a so závermi ktorého sa občianskoprávne a obchodnoprávne kolégium NS SR v stanovisku stotožnili, sa týka právneho vzťahu medzi podnikateľom a nepodnikateľom. V posudzovanej právnej veci záväzok žalovaného vznikol ex lege z titulu garančného účinku indosamentu, pričom žalovaný, ktorý zmenku rubopisoval, nie je spotrebiteľom, ale podnikateľom - profesionálom v danej oblasti. So zreteľom na uvedené sa stanovisko týka odlišného typu konania, ktorého účastníkom je spotrebiteľ, nerieši právnu otázku, na ktorej je založené napadnuté rozhodnutie a preto ho nemožno považovať za také, ktoré má súvis s dovolaním napadnutým rozhodnutím.

33. Dovolateľ, na doloženie odklonu odvolacieho súdu v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ CSP ďalej poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 26. januára 2011 sp. zn. 1Obdo 59/2010. V dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z ust. § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, dovolateľ by mal konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť ako ju tento riešil a vysvetliť tiež, v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Dovolací súd nemôže svoje rozhodnutie založiť na domnienkach (predpokladoch) o tom, ktorú otázku mal dovolateľ na mysli. V opačnom prípade by uskutočnil neprípustný bezbrehý dovolací prieskum priečiaci sa novej koncepcii právnej úpravy dovolania. V prejednávanej veci však dovolateľ v súvislosti s odklonom odvolacieho súdu od ustálenej rozhodovacej praxe predstavovanej uznesením Najvyššieho súdu SR z 26. januára 2011 sp. zn. 1Obdo 59/2010 nevymedzil konkrétnu právnu otázku, ktorú riešil odvolací súd a na riešení ktorej založil svoje rozhodnutie a nevysvetlil, v čom sa riešenie tejto právnej otázky odklonilo od ním uvádzaného rozhodnutia dovolacieho súdu. Dovolanie v tejto časti preto nezodpovedá kritériu uvedenému v ust. § 421 ods. 1 písm. a/ CSP. To isté platí aj vo vzťahu k uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5MOBdo 4/2009 z 12. mája 2010, ktorým žalovaný tiež preukazoval odklon odvolacieho súdu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Dovolateľ konkrétne nevymedzil právnu otázku zásadného významu riešenú odvolacím súdom a nevysvetlil, v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v súvislosti s uvedeným uznesením. S poukazom na vyššie uvedené dovolací súd preto nemohol uskutočniť meritórny dovolací prieskum, keďže jeho hranice neboli vymedzené.

34. Dovolací súd neprihliadol ani na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Obo 87/2009 z 9. septembra 2009 a rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Obo 17/2009, na ktoré dovolateľ poukazoval, nakoľko v týchto konaniach najvyšší súd rozhodoval ako súd odvolací a preto z hľadiska ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ CSP nie sú právne významné.

35. So zreteľom na uvedené dovolací súd dovolanie žalovaného odmietol podľa ust. § 447 písm. c/ a f/ CSP.

36. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 druhá veta CSP). O výške náhrady trov konania žalobcu rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

37. Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.